

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (10 Φεβρουαρίου 2017)

Το Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφραση ιδρύθηκε με το Π.Δ. υπ' αριθ. 78 (ΦΕΚ 56/21.3.2002, τεύχος Α') με σκοπό να καλύπτει τις ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες του Τομέα Φιλοσοφίας και γενικότερα του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο της Φιλοσοφίας. Σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του, οι δραστηριότητες του αφορούν την έρευνα τόσο στο προπτυχιακό όσο και στο μεταπτυχιακό επίπεδο σε μια συστηματική όσο και ιστορική κατεύθυνση. Σκοποί του είναι επίσης η συνεργασία με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής, η διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συνεδρίων κ.ο.κ. η πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων στο αντικείμενο της φιλοσοφίας και της φιλοσοφικής μετάφρασης.

Το **προσωπικό** του εργαστηρίου αποτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα Φιλοσοφίας. Σήμερα το εργαστήριο έχει ως μέλη του 13 μέλη ΔΕΠ: καθ. Κωνσταντίνος Ανδρουλιδάκης, αναπλ. καθ. Μαρία Βενιέρη, επίκ. καθ. Πάνος Θεοδώρου, αναπλ. καθ. Κωνσταντίνος Καβουλάκος (διευθυντής εργαστηρίου), επίκ. καθ. Γεώργιος Καραμανώλης, επίκ. καθ. Κωνσταντίνος Κουκουζέλης, αναπλ. καθ. Ανδρέας Λέμπεντεφ, επίκ. καθ. Χλόη Μπάλλα, επίκ. καθ. Κατερίνα Μπαντινάκη, επίκ. καθ. Ευαγγελία Παπαδάκη, επίκ. καθ. Κωνσταντίνος Σαργέντης, επίκ. καθ. Σπύρος Τέγος, καθ. Σταυρούλα Τσινόρεμα.

Τη λειτουργία του Εργαστηρίου επικουρούν ή εργάζονται ερευνητικά σε αυτό δύο μεταδιδακτορικοί ερευνητές (δρ. Δημήτρης Αλεξάκης, δρ. Φωτεινή Βασιλείου), δύο υποψήφιες διδακτόρισες (Ματίνα Κυριαζοπούλου, Βάνα Σταυρίδη) και ένας προπτυχιακός φοιτητής (Ιωάννης Μιχελουδάκης).

Γραμματειακά και τεχνικά το εργαστήριο υποστηρίζεται από το μέλος ΕΤΕΠ Στέλλα Τζανουδάκη και τεχνικά από το μέλος ΕΔΙΠ Γιώργο Ακουμιανάκη.

Το εργαστήριο **στεγάζεται** στις εγκαταστάσεις του Τμήματος ΦΚΣ. Διαθέτει έναν μικρό χώρο γραφείου, όπου στεγάζεται ο εργαστηριακός **εξοπλισμός** του. Εκτός από ηλεκτρονικό εξοπλισμό, το εργαστήριο διαθέτει μικρή βιβλιοθήκη και μικρή βιντεοθήκη φιλοσοφικού ενδιαφέροντος. Κατά την ίδρυσή του, το εργαστήριο έχει **χρηματοδοτηθεί** από το Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ. Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται από μέλη του εργαστηρίου

χρηματοδοτούνται από τον ΕΛΚΕ του Π.Κ. ή άλλες τρίτες πηγές.

Το εργαστήριο **καλύπτει ερευνητικές ανάγκες** μαθημάτων φιλοσοφικής μετάφρασης που γίνονται με τη μορφή ασκήσεων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, αλλά και άλλων προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σεμιναρίων (στο πλαίσιο αυτό γίνονται ήδη μεταφράσεις κειμένων κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας, αισθητικής και φιλοσοφίας της τέχνης κ.ο.κ.). Επίσης καλύπτει ερευνητικές ανάγκες υποψηφίων διδασκόντων του Τομέα Φιλοσοφίας, ιδίως όσων εργάζονται πάνω στη φιλοσοφική μετάφραση, αλλά και όσων εργάζονται πάνω σε φιλοσοφικά θέματα γενικότερα.

Εκτός από την έρευνα που συνδέεται άμεσα με τη διδασκαλία, το εργαστήριο αναπτύσσει επίσης την **φιλοσοφική έρευνα καθ' εαυτή**: Στο πλαίσιο αυτό τα μέλη του εκτελούν **ερευνητικά προγράμματα** που χρηματοδοτούνται από τον ΕΛΚΕ ή από τρίτες πηγές. Πρόσφατα παραδείγματα (των τελευταίων οκτώ ετών - ενδεικτικά):

A. Προγράμματα του ΕΛΚΕ του Π.Κ.:

- 1) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 3378 του ΕΛΚΕ: «Literatur und Utopie» (5/2011-5/2012).
- 2) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 3536 του ΕΛΚΕ: «Τελολογικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία της ιστορίας» (2/2012-2/2013).
- 3) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 3814 του ΕΛΚΕ: «Τελολογικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία της ιστορίας και του πολιτισμού» (1/2013-6/2014).
- 4) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 4054 του ΕΛΚΕ: «Αισθητική κριτική του πολιτισμού και ηθική ουτοπία» (2/2014-7/2014).
- 5) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 3825 του ΕΛΚΕ: «Hegel's Critique of Empiricism and Idealism as Forms of Dualism» (2/2013-2/2015).
- 6) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 4463 του ΕΛΚΕ: «Reification as Forgetfulness of Recognition – a Critique», 2/2016-5/2016.

B. Προγράμματα με άλλη χρηματοδότηση:

- 1) Ερευνητικό πρόγραμμα «Phenomenal Qualities Project» με χρηματοδότηση του Arts and Humanities Research Council με συμμετοχή του University of Hertfordshire (2011-2012).
- 2) Ερευνητικό πρόγραμμα «The omnipresence of immaterial causes», χρηματοδότηση Κέντρου Αριστείας Τοροί (Βερολίνο) (2012-2017).
- 3) Ερευνητικό πρόγραμμα «The Aporetic Tradition in Ancient Philosophy», χρηματοδότηση Trinity College Dublin (2013-2015).
- 4) Ερευνητικό πρόγραμμα «Knowing what we are: Theories of embodied, reflexive and sociable agency 1200-1700», χρηματοδότηση Φινλανδικής Ακαδημίας Επιστημών (2013-2017).
- 5) Ερευνητικό πρόγραμμα μετάφρασης των *Απάντων* του Αριστοτέλη, χρηματοδότηση Ιδρύματος Σταύρου Νιάρχου (2008-2014).

Τρέχοντα ερευνητικά προγράμματα του εργαστηρίου:

A. Προγράμματα του ΕΛΚΕ του Π.Κ. (ενδεικτικά):

- 1) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 4394 του ΕΛΚΕ: «Democratization of Art and Emancipation of the Individual: Aesthetics and Politics in the Work of Jacques Rancière», 11/2015-11/2017.

- 2) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 4678 του ΕΛΚΕ: «Georg Lukács' Philosophy of Praxis. Understanding his Early Work Anew», 12/2016-12/2017.
- 3) Ερευνητικό πρόγραμμα με Κ.Α. 4489 του ΕΛΚΕ: «Αισθητική αντίληψη: Αναλυτικές και φαινομενολογικές προσεγγίσεις σε διάλογο», 6/2016-6/2018.

B. Προγράμματα με άλλη χρηματοδότηση:

- 1) Ερευνητικό πρόγραμμα «The omnipresence of immaterial causes», χρηματοδότηση Κέντρου Αριστείας Τοροί (Βερολίνο), 2012-2017.
- 2) Ερευνητικό πρόγραμμα APOLLONIS (National Infrastructure for Digital Arts, Humanities and Language Research and Innovation, ως συνεργάτες του Κέντρου Πολιτισμικής Πληροφορικής του Ινστιτούτου Πληροφορικής του ΙΤΕ και του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας Νεώτερου Ελληνισμού της Ακαδημία Αθηνών), 2017-2020.
- 3) Ερευνητικό πρόγραμμα «Δωρεές Ιδρύματος Έφης και Παναγιώτη Μιχαηλίου» (Κ.Α. 3058) , παράρτημα φιλοσοφικών μεταφράσεων κειμένων αισθητικής και φιλοσοφίας της τέχνης, από το 2017.

Οι πρωτότυπες ερευνητικές δημοσιεύσεις που προκύπτουν είτε από χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα είτε από την ερευνητική δραστηριότητα των μελών του εργαστηρίου χωρίς ειδική χρηματοδότηση είναι πολλές και σημαντικές – παραπέμπουμε στα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Τομέα (<http://www.fks.uoc.gr/greek/faculty.php>). Πρέπει να επισημανθεί η ιδιαίτερα σημαντική μεταφραστική εργασία των μελών του εργαστηρίου, η οποία αποτελεί διαχρονική προσφορά στην ελληνική φιλοσοφική βιβλιογραφία, καθώς και η έκδοση συλλογικών τόμων ή αφιερωμάτων πάνω σε θέματα φιλοσοφικού ενδιαφέροντος. Μερικά πρόσφατα παραδείγματα:

A. Μεταφράσεις:

- 1) Immanuel Kant, *Μεταφυσική των ηθών*. Μετάφραση, σημειώσεις, επιλεγόμενα Κ. Ανδρουλιδάκης. Αθήνα: Σμίλη, 2013.
- 2) Edmund Husserl, *Η Κρίση των Ευρωπαϊκών Επιστημών και η Υπερβατολογική Φαινομενολογία* (Μέρη I, II), (Εισαγωγή, Μετάφραση, Σχολιασμός: Π. Θεοδώρου). Εκδόσεις Νήσος, 2013.
- 3) Thomas Nagel, *Ισότητα και Μεροληψία*, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Κ. Κουκουζέλης, Αθήνα: Εκκρεμές, 2011.
- 4) Paul Guyer, *Καντ*, Gutenberg, Αθήνα 2013.

B. Επιμέλειες:

- 1) *Η Φαινομενολογία του πνεύματος του Χέγκελ. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις*, επιμέλεια-εισαγωγή Κ. Καβουλάκος, Αλεξάνδρεια: Αθήνα 2009.
- 2) «Archiv: Georg Lukács und die 'russische Idee'», αφιέρωμα στον νεαρό Λούκατς στο: *Deutsche Zeitschrift für Philosophie* 61/4 (2013), σελ. 605-612 (περιλαμβάνει πρόλογο και δύο κείμενα αρχείου – επιλογή-επιμέλεια-πρόλογος Κ. Καβουλάκος).
- 3) *Οι θάνατοι των φιλοσόφων στην αρχαιότητα*. Αφιέρωμα του περιοδικού Υπόμνημα στη φιλοσοφία (τεύχος 9/2010). Επιμέλεια Χλόη Μπάλλα, σε συνεργασία με τον Γιώργο Ζωγραφίδη και την Παρασκευή Κοτζιά.
- 4) C. Abell και K. Bantinaki (επιμέλεια και εισαγωγή), *Philosophical Perspectives on Depiction*. Oxford: Oxford University Press, 2010.

Άλλες επιστημονικές δραστηριότητες-επιστημονικές συναντήσεις-συνέδρια

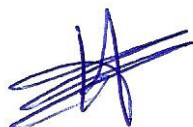
Το εργαστήριο διεκπεραιώνει περαιτέρω ερευνητικές δράσεις του Τομέα Φιλοσοφίας και γενικότερα του Τμήματος ΦΚΣ, όπως διαρκή σεμινάρια και συναντήσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Διοργανώνει σε σταθερή βάση το **Διαρκές Σεμινάριο Διδασκόντων «Φιλοσοφία και Κοινωνικές Επιστήμες»** που έχει πραγματοποιήσει περίπου 180 συνεδρίες ως το πιο διαχρονικό σεμινάριο του Τμήματος ΦΚΣ (βλ. <http://www.fks.uoc.gr/greek/docs/Seminario%20didaskonton%201999-2013.pdf>).

Επίσης έχει την ευθύνη για την τακτική διοργάνωση των **εξαμηνιαίων συναντήσεων μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων «Φιλοσοφία, κοινωνική θεωρία και κριτική»** (βλ. π.χ. http://www.fks.uoc.gr/pw/site/assets/files/1012/12h_synantisi_metaptyxiakon.pdf), ενώ το εργαστήριο καλύπτει επίσης οργανωτικές ανάγκες άλλων συνεδρίων φιλοσοφικού ενδιαφέροντος που πραγματοποιούνται στο Τμήμα.

Πρόσφατα διοργάνωσε την **επιστημονική ημερίδα** «International Workshop “Function and Meaning: Their Role in Constituting and Representing Knowledge”», σε συνεργασία με το Κέντρο Πολιτισμικής Πληροφορικής, ICS, FORTH (Ιούνιος 2016). Για το προσεχές διάστημα έχει προγραμματίσει τις εξής **επιστημονικές συναντήσεις**:

- 1) Ημερίδα: «Αισθητική Αντίληψη: Προβλήματα και Προσεγγίσεις», Ιούνιος 2017, Ρέθυμνο.
- 2) Διεθνές Συνέδριο: «Aesthetic Perception: Analytic and Phenomenological Perspectives in Dialogue», Ιούνιος 2018, Ρέθυμνο.

Με τιμή

Κωνσταντίνος Καβουλάκος
Αναπληρωτής καθηγητής φιλοσοφίας
Διευθυντής του Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφρασης